

KAINA:

Metams 5 r., pusmečiui 2 r.
60 k., 3 mėnesiams 1 r. 30
kap., 1 mėnesiui 45 k.

UŽSIENIUOSE:
metams 9 rb.; 9 mėnesiams
6 rb. 80 k., 6 mėnesiams
(pusmečiui) 4 rb. 60 k.; 3
mėnesiams 2 rb. 35 k.; 1
mėnesiui 80 kap.

SKELBIMAI:
Petito eilė (4 skiltys) prieš
tekstą 60 k., po teksto 30 k.

Lietuvių Balsas

Darbo ieškantiems: eilė
10 k.—Giminių ieškantiems:
eilė po teksto 10 k.

REDAKCIJOS
ir ADMINISTRACIJOS adre-
sas: Petrapilis, Saperų g-lė.
n. 9. b. 9. Telef. 286—46.

REDAKCIJA visais reika-
lais priima kasdien, be se-
kmadienių, nuo 12 v. diena
ligi 4 val. vakaro.

Skyrium numeris
5 kap.

Metai II.

Petrapilis. Liepos 17 d. 1916 m.

№ 53 (82).

Voroneže „Saulės“ kursai.

Stojamieji I „Saulės“ kursų egzaminai prasidės rugpjūčio 10 d. Stojant I kursą reikia mokėti tiek, kiek moka baigusieji dviklasę liaudies mokyklą.

Daugiau žinių bei kursų programų galima gauti—Voroneže Lietuvių Komitete (Malo Dvorianskaja 21).

Važiuojant egzaminų laikyti, reikia pasiimti, koki yra, dokumentai ir iš vietos Lietuvių Draugijos n. d. k. š. arba iš įgaliotinio elgimosi paliudymas.

Kursų priveidėtojas

J. Vokietaitis,
1605—5

Stasio Jackevičiaus krautuvėje

Maskvoje, Seliverstovo g-lė 4, jau galima gauti naujai pataisytas ir atspaudintas kun. Piliakauskio **Katekizmas**.

Adresas: МОСКВА, Селиверстовъ пер. 4.

C. I. Якуевичу.
1606—2

Reikalingi!!!

Kurpiei (šiaučiai), autuvų viršaus ruošėjas (zagatovščikas), ir mokiniai lietuviai.

Už darbą gerai mokama. Prie dirbtuvės darbininkams yra butas.

Kreipties: Petrapilio Lietuvių Draugijos **AUTUVŲ DIRBTUVĖN**. Smolenskaja, 11. 1579—1

Petrapilis, liepos 17 d.

Rusų ir užsienio spauda dabar nuolat kartoja ir visokiais būdais aiškina ištikusią permainingą ministerių kabinetą. Iš sykiio pakeisti yra, be to visai netikėtai, net trys ministeriai ir jų vieton paskirti nauji. Tikriau pasakius, į ministerių kabinetą dabar įėjo naujai tiksliai vianas, būtent senatorius Makarovas, kiti gi tiksliai permainingė savo portfelius. Buvęs lig šiol teisybės ministeriumi senatorius A. A. Chvostovas dabar gavo vėliau reikalų ministerio portfelį. Tiedvi ministerijai savo dvasia visuomet arti stovėjo viena kitos, todėl šioji permaininga nieko nauja nepranašauja. Senatorius Makarovas, kuris dabar paskirtas teisybės ministerium, 1911 ir 1912 metais jau buvo vidaus reikalų ministerium. Jam dažnai tuomet tekdavo atsakinėti iš tribunos į įvairius Valstybės Dumos paklausimus, ir viename iš tų atsakymų jis yra išsitaręs: „taip buvo, taip ir bus.“ Tasai jo išsitarimas savo laiku plačiai paplito po laikraščius. Užsienio reikalų ministerium į S. D. Sazonovo vietą dabar paskirtas vidaus reikalų ministeris hofmeisteris Stiurmeris, kuris taip pat palieka ir toliau ministerių tarybos pirmininku. Taigi iš ministerių tarybos visai išėjo tiksliai vienas S. D. Sazonovas, kuris

ministerių taryboje darbavosi jau nuo 1909 m., beveik septynerius metus. Laikas tai yra gana ilgas, ypač atsižvelgiant į taip dažną, sulyginti, ministerių mainymąsi. Ką gi jis per tą laiką yra padaręs?

S. D. Sazonovo darbavimasis su-eina kaip tik su tais nepaprastais atsitikimais, kuriuos mes matome šiandien. Pasak rusų „Rieč'ės“ laikraščio, jisai kad ir buvęs padaręs keletą paklaidų, bet tos paklaidos, lyginant su jo nuopelnais, visai menkiesios esan. Tik jisai gerai supratęs, kokios politikos Rusija privalanti laikytis užsienio reikaluose, ir visą laiką stengęsis susiartinti su sąjungos valstybėmis. Ir visos tos jojo pastangos pavykusios, kuomet drauge su Rusija prieš vokiečius su ginklais išstojusi ne tik Prancūzija, bet ir Anglija ir net buvusioji vokiečių sąjungininkė Italija. Nuopelnas tai esan tik S. D. Sazonovo. „Rieč'ės“ laikraščio nuomone, S. D. Sazonovas daug gera padaręs Rusijos reikalams. Ne visai taip mano kitas rusų laikraštis „Novoje Vremia“. Jo nuomone, susiartinimą Rusijos su Anglija yra užmezgęs jau S. D. Sazonovo pirmtakas A. P. Izvolskis, kuris dar 1907 metais sugebėjęs galutinai pašalinti visus nesuderinimus tarp Rusijos ir Anglijos. S. D. Sazonovas visą laiką permaža tesirūpinęs

slavų reikalais per buvusįjį Balkanų karą ir vėliau. Padalydamas visą darbą tarp atskirų departamentų, jisai slavų reikalų nepavedęs vienam kuriam departamentui, bet išskirstęs po visus, taigi ir visas darbas ejęs be tam tikros sistemos. Del to tai visa eilė įžymių Rusijos pasiuntinių ir konsulų, nesutikdami su jojo darbavimusi, turėję išeiti ir spaudoje pavadinę jį politikos „kardinolu“, gal del to, kad S. D. Sazonovas kurį laiką buvo paskirtas prie Vatikano. S. D. Sazonovas kartais ir labai aiškiai parodėdavo, kaip jis patsai žiūrįs į slavų reikalus. Taip, pavyzdžiui, 1913 metais jis ištaręs istoriškai pasakymą: „Kazaniaus muškui visai nerūpi, kam teks Skutari“. Tasai pasakymas labai primena grovo Lamzдорfo pasakymą 1903 met., kada Sofijoje buvo užmuštu du rusų konsulų — Ščerbiną ir Rostovskį, būtent: „Nei lašo rusų kraujo slavams, nei vienos kapeikos rusų pinigų“. S. D. Sazonovas neišsikirbęs sau aiškių pažiūrų į lenkų klausimą, nesudaręs tam tikros programos čekų ir slovų reikalams, daug nuolaidos padaręs Dalmatijos klausime ir nuolat svyrudavęs del Makedonijos reikalų. Taip rašo apie S. D. Sazonovą „Nevoje Vremia“.

Taigi S. D. Sazonovas pasišalino nesulaukęs galo tų atsitikimų, kuriuos mes dabar gyvename. Kiek anksčiau ir kitų sąjungos valstybių ministeriai, kuriems lemta buvo pradėti, bet ne baigti dabartinis karas. Lig šiol tebesilaiko savo vietoje vienas tiksliai lordas Eduardas Grejus, kuris, matyti, bus tol, kol Anglijos valdžią laikys savo rankose Askvito kabinetas.

Ar dabartinis ministerių pirmininkas hofmeisteris Stiurmeris, kuriam teko užsienio reikalų ministerio portfelis, geriau mokės ginti slavų reikalus, kaip to, matyti, laukia „Novoje Vremia“, parodys ateitis.

Lietuvos stovis didžiojo karo metu.

Nežiurint tečiau ir tų didžiausių derliaus nuostolių ir jų nenormalaus nuvalymo, Lietuvoje duonos užtekty, jei įvyktų normalinės maino ir javų prekybos sąlygos. Javų prekybos monopolija priklauso tuo tarpu administracijos, kuri juos suima paskirtomis kainomis, būtent: rugių centneriui (3 pud.) 6 markės, kviečių 7 markės. Del to nevienodos ir nepastovios yra ūkio produktų kainos ir kuomet jų vietomis yra perteklius, kitur didelis trūkumas ir nepaprastas brangumas. Taip spalio mėn. Šiaulių apskr. rugiams, avižoms mokama buvo 1 r. 05 kap., aviainai 15 kap. sv., kiaulienai 40 kap., lašiniams 1 r. sv., sviestui 75 — 80 kap., žalsiai 2 r. — 2 r. 50 kap., Alsėdžiūose (Telšių apskr.) — kviečių pudui 3 rub., rugių 1 r. 20 kap., ūkm. aps. Kurkliuose rugiai 1 r. 50 kap. — 2 r. Suvalkų gub. derlingose vietose rugiams — 1 rub. pud., Vilkaviškio aps. 1 r. 30 k. — 1 r. 60 kap., kviečiams 1 r. 70 k. — 2 r. 30 k., bulbių pūrai 1 r. — 1 r. 40 k. Tolyn gi nuo derlingųjų vietų ir arčiau miestų kainos dar augščiau kyla.

Rumšiškyje, Janavoje rugių pudui — 2 r. Žiežmariuose — 3 1/2 rub., kviečių pud. — 5 1/2 rub., avių — 4 r. Alytuje rugių pudui 4 rub. Nežmoniskai augstai pakilusios kainos del produktų stokos ir negalėjimo jų pristatyti Vilniaus mieste, kur ruginių miltų pudui moka 5—7 rub., kvietinių gi 15 rub., duonos svar, 15—30 k., (dabar 11 k.), mėsos 23 — 20 k. sv., svesto 1 rub. 60—2 r. sv., bulbių pūr 2 r. 50 kap.

Visur lygiai jaučiama stoka ir kitų pirmosios reikmenės daiktų, kurių pristatymas ligi šiol visai nėra apūpintas. Taigi, cukraus, druskos svarui moka 50—60 kap., žvakės 1 1/2 — 2 rub. svar., muilo svar. 1 rub., žibalo 70 kap., kaliošiams 10 — 12 rub., batams 25 rub., pusbačiai pamušti — 6 rub., bet ir tų daiktų, ypač žibalo, odos, žvakių, druskos visai stingama. Tu dalykų kainos, galima sakyti, nusistovėjusios, visur vienodos, kadangi jų vienodai ir stinga. Skirtumas tik toks, kad kai kurių daiktų, kaip druskos, cukraus vietomis suteikia administracija gana prieinamomis kainomis (druska 10 kap. sv., cukrus 19 k.), bet tokių vietų kol kas labai maža yra ir į jas žmonės traukia iš tolimiausių kraštų, 10 — 15 su viršum mylių toľumo, pav. druskos į Vilnių atena nuo Švenčionių, Vidžių, Ašmenos, į Šiaulius — nuo Žagarės, Kupiškio, Panevėžio; del to ir atvežamųjų prekių negali užtekti tiekai žmonių, ir jiems tenka po 7 — 8 dienas laukti, kad išgautų koki 10 svarų druskos. Vilniuje gi, ligi įvestos buvo (1/XII) „duonos kortelės“, žmonės stovėdavo prie kepyklų nuo 12 val. nakties ligi 8 v. ryto, kad nusipirktų vieną kitą duonos svarą.

Maisto klausimas tokiu būdu opiausias yra miesto žmonėms, ypač neturtingiesiems jų šluogsniams, kaip antai, darbininkams, amatininkams, padiniams, toliau, tiems sodžiaus gyventojams, kurie neturi savo žemės sklypo ir kitokiu būdu duoną pelno, eidami bernais, kumiečiais, padiniais ir šiaip prie visokio darbo ir pagaliau — nukentėjusiems del karo ūkininkams pabėgėliams, kurių gyvenimo vietoje stovėjo pozicijos.

Sustojus pramonei ir prekybai, didžiama jų veikėjų ir tarnautojų liko be darbo ir ištisi beveik metai, kaip nebenturi pastovaus, kiti gi ir jokio darbo. Tokių didžiosios pramonės darbininkų Kauno gub. skaitoma 5764 žm., Vilniaus — 10.410, Suvalkų — 1115. Dvigubai gi tiek, jei nedaugiau, dar dirbo jų smulkiajai pramonai, kuri, pav. Kauno gub., priskaito 2014 dirbtuvių su 4593 darbininkais ir dar apie 30 tūkst. įvairių amatininkų.

Dar didesnis skaičius bus žmonių, kurie užsiima prekyba, įvairių miesto tarnautojų, raštininkų, kantorų valdininkų, kurių irgi maža kas beturi savo paprastojo darbo. Jų visų padėjimas dar tuo pasunkėjęs, kad miesto butis daugiau, kaip dvigubai pabrangus.

Tas pats nedarbas lygiai skaudžiai atsiliepia ir sodžiaus bežemiams ir mažžemiams (turintiems mažiau ne 3 deš. žemės), kurių Lietuvoje skaitoma apie 40 su viršum 0/0. pavyzdžiui paėmę smulkiau ištirtąją Joniškio parapiją (Šiaulių ap.), kuri ekonomijos žviugsniu užima vieną pirmųjų vietų, rasime iš viso 9500 žmonių skaičiaus bežemių 4555, mažiau ne 4 deš. turinčių 1253, kumiečių 617, taigi apie 60% nepasiturinčių žmonių. Ūkio darbams, ypač žie-

dino lig 30 rublių. Žinoma už 30 r. išgyventi dabartiniu laiku labai sunku: reikėdavo gerokai pagyvoti, kad netektų badauti. Daugumas valgydavom pietums barščius su grikių koše, pusryčiams ir vakarienei arbatą su „duonele“, kaip kada ir su bulka.

Kaltint Komiteto pirmininkas kun. d-ras M. Gustaitis negalima, nes jis rūpinosi moksleiviais, kiek galėjo. Jisai, norėdamas gerai aprūpinti materialiai mokinius, nusiuntė Centraliniam Komitetui samatą, kurioje buvo skiriama mokiniui 30 rub. mėnesiui. Bet Centras paskyrė tik po 20 rub., o pirmininko dėka mes gaudavome po 25 rub.; gi toliaus ir po 30 rub.

Bet paskaitykime, kaip aprašoma moksleivių gyvenimas „Naujosios Lietuvos“ 26 numeryje. Paskaičius kažką galima pamanyti apie mūsų globėjus, bet iš tiesų dalykai visai kitaip stovi. Kalbėsiu apie skaudimą „kelių“ mokinių. Tie „keli“ mokiniai aplinkybių verčiami atsinešdino iš Voronežo Jaroslavlėn dar prieš Kalėdas. Čia jie buvo aprūpinti kuopuikliais: išdavė jiems knygas, skalbinių, drabužių — vienu žodžiu viską, ko tik jiems truko. Taigi Komitetas savo pareigą atliko, bet pažiūrėkim, kaip tie „keli“ atliko mokinio pareigas. Mokyties nesimokė, gimnazijoje pasirodavo per savaitę kartą, o kaip kada net nė karto, gi „bulvare kiekvieną dieną. Pasibaigus metų bertainui, kada rezultatai (laipsniai) buvo apverktini, atkreipė dėmesį į tai gimnazijos viršininkai, kurie perspėjo Komitetą ir reikalavo, kad jis sumažintų pašalpą ligi 6 rub., kitokiame atveju norėjo prašalinti iš gimnazijos, bet kun. M. Gustaitiui pasisekė nuraminti gimnazijos vyresnybę ir vietoje 30 rub. paskirta tiems „keliems“ pašalpos 25 rub. mėnesiui, pažadėjus, jeigu pasitaisys, išmokėti ir sulaikytuosius kelis rublius. Taigi tas pabaudimas kilo ne Komiteto iniciatyva, bet gimnazijos, nes kitokių priemonių paveikti į juos, kad mokytųsi, nebebuvo, negu tik išvyti iš gimnazijos, bet tai būtų ne labai malonu ir patiems mokiniams. Faktai gi tokie, jog gaudami po 25 rub. jie dažniau rodydavos gimnazijoje. Gi kiti mokiniai — lietuviai, latviai — gaudami tiek pat pašalpos, kaip ir anie keli, mokėsi puikiai. Iš lietuvių du gavo sidabro medalius kiti perėjo kiton klase su dovanomis ar taip neblogger mokėsi, tik tie „keli“ nelaimingi apsikrovė po 5—6 pataisas ir dabar šmeizžia laikraščiuose nekaltus žmones. Nežinau, ar tokie mokiniai, kurie tik veltui naudoja Komiteto pinigus, verti pašalpos.

Baritonas.

Zinios.

PETRAPILIS.

Pabėgėlių išvežimas. Pabėgėlių skyrius prie vidaus reikalų ministerijos, remdamasis ministerių tarybos birželio 3 d. nutarimu, paklausė Lietuvių Petrapilio Komiteto, kiek lietuvių pabėgėlių ir kurias įstaigas jis randas reikalinga ir naudinga iškelti iš Petrapilio. Komitetas atsakė, kad pabėgėliai, prisikentę visokių baisenybių ir vargų keliaudami iš Lietuvos, baisiai biją kiekvieno priverčiamo gabenimo, dargi iš vienos įstaigos į kitą. Geriau atsisako nuo pašalpos, kad tik liktų senojoje vietoje. Todel Komitetas mano, kad kelti pabėgėliai būtų labai sunku. Viso Petrapilyje esą pab. lietuvių 15.000, kurių dauguma radę sau darbą ir nebereikalauja pašalpos.

Išgabenti iš Petrapilio, esą, galima būtų tikrai kelias įstaigas, k. a. 2 prieglaudi besveikėčių pabėgėlių — viso apie kelis šimtus žmonių ir

kelios dešimtys vaikų našlaičių, kuriems reiktų iš anksto prirengti prieglaudos.

Pabėgėlių reikalai. Petrapilin grįžo tam tikrosios pabėgėlių tarybos pirmininkas, Valstybės Tarybos narys V. Engelgardas. Paskutiniu laiku pabėgėlių skyrius ėmė skaityti sumas, paskirtas pabėgėlių reikalams. Paašikėjo, kad iš viso buvo duodama 3.600.000 dalių („pajokų“). Tuo tarpu pabėgėlių yra tiktaipie 300000. Todel manoma paskirti bendra revizija visų organizacijų, kiek valdžios, tiek visuomenės. Skyrius dar pastebėjo, kad pabėgėlių drabužiams išleista 33 mil. rublių.

L. Centro Komitetas prašo mums pranešti, kad mėnesinė pašalpa mokiniams duodama tikrai tiems, kurie jau yra įstoję mokyklon. Tieg, kurie tik ruošiasi stoti, šelpiami tikrai kaip pabėgėliai.

Lenkų veikėjas V. Grabskis protestuoja prieš „Nov. Vr.“ tvirtinimą, kad tarp pabėgėlių lenkų esą tik 3¹/₂%. Grabskis rado, kad lenkų esą 17⁰/₁₀, remdamas šitą savo tvirtinimą Tatjanos Komiteto statistikos skaitmenimis.

„Birž. Vied.“ rašo, kad suomiams stojant į valstybės tarnybą, bus reikalaujama mokėti rusų kalbos.

IVAIRIOS.

Lietuvių Centro Komitetas kreipėsi į žmonių Švietimo ministerį, prašydamas nebeskirti lietuvių liaudies mokytojų į rusų mokyklas, kadangi lietuvių pradedamosiose mokyklose, išsibalskiosiose dabar po visus Rusus, trūksta mokytojų, o kitos kalbos, be lietuvių, vaikai nesupranta.

Vidžemio gubernatorius neleido gubernijos Tarybai svarstyti samatų centro komiteto skyriaus Dorpate delto, kad tenai pirmiau buvo Petrapilio draugijos skyrius, dabar panaikintas.

Girdi, jei viena draugija savo skyrių panaikino, tai ten jo ir visai nereikia. Del tos pat priežasties nežinūta samata punkto *Valke*, kur Centras panaikino savo skyrių, daugumą šelpiamųjų perkėlė į Elvą, o likusius 245 pavedė instruktoriui Elvos įgaliotinio globoje esantiems.

Gubernatorius nebenori pripažinti ir *Rygos* šelpimo komiteto, nes Centras ir jį norėjęs panaikinti. To negalėjo būti, nes tai visai atskiras nuo Centro komitetas.

Šiaurės Kaukaze. Rostovo įgaliotinis paskyrė savo instruktorius šiose vietose: Armavire — Juozą Sukaitį, Vladikaukaze — Joną Arnastauskį, Taganroge — Juozą Smigelskaitę. Dar reikia instruktorių — Jekaterinodare ir Grozname.

Jekaterinoslavo gubernijos kaimuose pabėgėliams gyventi labai sunku. Vietos gyventojai nekenčia pabėgėlių, nes šie sąmoningiau apsieina su ūkio padargais ir labiau yra branginami darbininkai. Buvo net susitarę nieko nepardavinėti pabėgėliams, net duonos, kad jie greičiau išvažiuotų.

SVETUR.

Kivirčas tarp d-ro Šliupo ir A. Bulotos. Laike prakalbų per S. L. A. susirinkimą Pittsburge, kaip rašo Amerikos „Ateitis“, kilo didelis nesusipratimas tarp d-ro Šliupo ir važinėjančio dabar po Ameriką A. Bulotos. Per tą susirinkimą tarp kitų kalbėjo ir d-ras Šliupas apie šios dienos Lietuvos reikalus ir artimiausius siekimus, visai nepaliesdamas nė bažnyčios, nė kunigo vardo. Atsakydamas jam, A. Bulota užsipuolęs, kam d-ras Šliupas prisidėjęs prie

siuntimo R. Karužos drauge su atstovu M. Yču į Rymą prašyti popiežiaus malonės, ir be to dar pasmerkė Amerikos lietuvių už tai, kad jie, kalbėdami nuolat apie Lietuvos meilę, noriai užsirašo Amerikos piliečiais. Po jo kalbos d-ras Šliupas paprašė balso ir, atsakydamas jam, apreiškė, kad atsilankymą pas popiežių jis skaitęs reikalingu daiktu, kad A. Bulota savo kalba įžeidžias šios šalies konstituciją, ir todėl jis tokiam žmogui, kuris platinas „viliugystę“, atsisakęs paduoti ranką.

Italai reikalauja karo su vokiečiais. Iš Rymo rašo, kad italų spauda šnairuojanti ant vokiečių už nepalankumą italų valdininkams. Tautininkai randa tik vieną kelią šiam klausimui išrišti: paskelbti vokiečiams karą.

Vokioje surašinėja maistą. Vokios valdžia sumanė surašyti, kiek yra visoj valstybėj valgomųjų produktų.

Lenkų reikalavimas. „Leipziger Tageblatt“ rašo, kad Galicijos lenkai griežtai reikalauja priskirti Lenkus prie Austrijos. Varšuvoje tam reikalavimui priešinasi.

Miesto galva parašias raštą, kuris labai sukėlęs vokiečių šalininkus ir jų vadą Lempickį.

Anglų išlaidos kas dien siekia 60 mil. svarų sterlingų.

Moteris Suomų seime. I suomių seimą išrinkta 12 moterų. Tas skaičius sudaro 12⁰/₁₀ visų seimo narių skaičiaus.

V. Ramzajus. Liepos 11 d. mirė garsus anglų mokslininkas chemikas Vil. Ramzajus. Jam buvo su viršum 60 metų. Visą savo amžių Ramzajus dirbo chemijos srityje. Jis atrado, kad oras, be paprastųjų dujų, susideda dar iš kitokių dujų, būtent: argono, kriptono, ksentono, neono ir gelijaus. Šitie ir kiti atradimai bei išradimai padarė jo vardą žinomą visam pasauliui.

Slėgiamųjų tautų suvažiavimas. Birželio gale buvo Lozanoje slėgiamųjų tautų kongresas, kuriame dalyvavo apie 1000 žmonių. Jų tarpe buvo ir lietuvių. Pirmininku išrinko belgų prof. Otletą, pagarsėjusį savo raštais apie tautos klausimą. Kuršo atstovas bar. Roppas reikalavo savo kraštui autonomijos. Žydas Abertonas daugiausiai kreipėsi į lenkus, reikalaudamas žydams lygių teisių būsimojoje Lenkuose. Lenkų tautai atstovavo gr. Tiškevičius. Dūmos atstovas — p. M. Lempickis dalyvavo kongrese kaip svečias. Jam pasakius prakalbą, jį apkabino ir pabučiavo gudų atstovas, simbolizuodamas tuo abiejų tautų brolybę bendroje kovoje.

„Nov. Vr.“ praneša, kad pas Šv. Tėvą buvęs lietuvių tautinės organizacijos atstovas kun. Bartuška, atvažiavęs Ryman iš Vilniaus. Kun. Bartuška, papasakojęs Popežiui apie sunkų Lietuvos padėjimą, prašė pagalbos. Šv. Tėvas, maloniai išklaušęs šito prašymo, išreiškė pageidavimą gauti petiją tiesiog iš Lietuvos vyskupų.

KARAS.

Rusų šone. I šiaurės rytus nuo Baranavičių vokiečių puolimą rusai atmušė.

Generolo Sacharovo kariuomenė suardė vielių tvoras prie Sleniovkos upės. Mušiai tebesitęsia. Rusai perėjo Sleniovkos upę, paėmė 1000 belaisvių, 4 armotas ir 5 kulkosvaidžius. Priešininkas traukiasi atgal. I vakarus nuo Kimpolungo prie-

šininkai puolė rusų raitininkus, bet buvo atmušti ir nustumti į pietus.

Ties Kemernu vokiečiai du kartu puolė rusus ir buvo juos bestumę, bet rusai anėpuoliu išmušė vokiečius.

Sleniovkos šone, rusai, perėję ant kairiojo kranto, pradėjo stumti austrus. Priešininkas turi didelių nuostolių. Paimta 63 aficeriai ir 4000 belaisvių.

Kai-kuriose vietose lakstė vokiečių aeroplanai ir numetė daug bombų.

Kaukazo šone. Turkų kariuomenė bėga be tvarkos. Kai-kurios rusų kariuomenės dalys tik r5 verstu nuo Erzindžano. Turkai, spaudžiami rusų, viską kelyje meta: armotas, šautuvus, amuniciją ir k.

Liepos 12 d. generolo Judeničo kariuomenė per mušį paėmė Erzindžano miestą.

Juodosiose jūrose. Rusų laivai sutiko turkų greitlaivį „Breslau“, plaukiantį Novorosiisko pusėn ir vijo lig vidunakčiui.

Prancūzų šone. I pietus nuo Somos prancūzai atėmė vokiečių bateriją.

Nuo liepos 7 d. prancūzai atėmė 60 vokiečių kulkosvaidžių.

Ant dešiniojo Maaso upės kranto prancūzai paėmė vokiečių redutą, 5 kulkosvaidžius ir 40 belaisvių.

Kitose fronto dalyse prancūzai daugelyje vietų pasistūmė.

Vokiečių puolimai visur atmušti.

Somos šone i pietus nuo Estres prancūzai paėmė 117 belaisvių, 5 armotas ir daug kitų karo dalykų.

Prancūzų laktunai numetė daug bombų ir padarė vokiečiams daug žalos.

Anglų šone. Prancūzuose vokiečiai keliose vietose puolė anglus, bet visur gavę didelių nuostolių, atsitraukė.

Anglai paėmė žemės dalį ties Foro mišku ir Gilmonu. Ties Pozjeru anglų kariuomenė paėmė didesnę šio kaimo dalį.

I šiaurę nuo Pozjero anglai pasistūmė priekin.

Vokiečiai smarkiai puolė anglų dešinįjį sparną ir du kartu puolė i centro linijas, bet gavę didelių nuostolių atsitraukė.

Kitose vietose smarkūs mušiai durtuvais ir rankinėmis granatomis. Anglai kai-kur pasistūmė priekin ir paėmė belaisvių.

Apskritai, visu anglų šonu eina smarkūs artilerijos šaudymai, daugelyje vietų durtuvais ir rankinėmis granatomis. Tačiau vokiečiams nepasiseka pastūmti anglų. Anglai gi tai vienoje tai kitoje vietoje pastuma vokiečius ir padaro jiems didelių nuostolių.

Anglai vienodai spausdami vokiečius visu šonu, neduoda vokiečiams apčiupti savo silpnųjų vietų ir smarkiau užgauti.

Belgų šone. Artilerijos šaudymas. Ypač smarkūs artilerijos šaudymas ties Busingu.

Italų šone. Prie pat Monte-Čimone's kalno viršūnės italai paėmė austrų sustiprintą liniją.

Italai smarkiai puolė austrus ir paėmė Monte-Čimona.

Prie Monte-Čebijo du priešininko puolimu italai atmušė.

Italai paėmė Triviniolo ir San-Palegrino augštumas, Stradoro kalno viršūnę ir naujas pozicijas Čimodi-Buše pakalnėse. Paėmė belaisvių.

Azijago augštumose italai paėmė dar vieną austrų apkasų liniją.

Tarp Monte-Kiezo ir Monte-Kompigoletto augštumų italai suardė tris austrų vielių linijas, pasistūmė ir sustiprino.

Kultūros ir Švietimo Sekcijos Pranešimas.

I. Mokslo metams prasidedant, nemažai mokytojų ieško sau vietų lietuvių mokyklose. Dar daugiau reikalauja mokytojų Skyriai ir Igaliotiniai įvairiose vietose. Lig šiol Kultūros ir Švietimo Sekcija noriai tarpininkavo visiems. Kad dar tiksliau atlikus tuos svarbius reikalavimus, Sekcija yra sumanusi paskelbti šitoki pranešimą:

I. Kiekvienas Skyrius ar Igaliotinis kreipiasi raštu į Sekciją nurodant:

- a) kokia vieta mokytojų liuosia — užveždetojo, ar antrojo,
- b) kokią algą skiriama mokytojui,
- c) ar duodama dar butas, kuras ir šviesa,
- d) kiek mokytojų yra toje mokykloje.

2. Kiekvienas mokytojas-ja, pranešdamas ma Sekcijai, pažymi:

- a) kokiomis sąlygomis sutinka mokytojauti,
- b) koks mokslo laipsnis ir kiek metų praktikos,
- c) kokią vietą nori užimti — mokyklos užveždetojo ar antrojo mokytojo,
- d) kokiame rajone norėtų gauti vietą.

3. Kaip kiekvienas Skyrius ar Igaliotinis, tai ir mokytojai, kurie kreipėsi į Sekciją, tuoj turi pranešti, kada mūsų tarpininkavimas pasiekia savo tikslą.

II. Kas nėra gavęs anketų sulig pranešimo „Lietuvių Balso“ № 52, tai temalonėje mums pranešti apie tai.

Sekcijos vedėjas *Kl. Skabeika*.

Redaktorius **L. Noreika**.
Leidėjas **Martynas Yčas**.

Reikalaujama inteligentų.

Kalbantieji ir kalbančios gerai rusiškai, kviečiami į gerą firmą skelbimams rinkti už algą ir 0/0

Kreipties raštu. Reikia nurodyti savo mokslo cenzas ir smulkiai parašyti apie užsiėmimą pirmiausia.

Adresas: Въ Главн. Контору Акционерн. Об-ва „Конторы Объявлений Д. И. Марковскаго“, Невский, 46, для Тихомірова.

1622—1

Juozas Balčikonis

iš Eriškių, prašo atsilipti savo giminių kareivių: pusbrolio Kirdeikio iš Žudžių sod., Ramygalos par. ir svainio Beneduko Miknevičiaus iš Truškavos m., Panevėžio aps., Kas juos žino, labai prašau pranešti šiuo adresu: Воронежъ, Старо Московская 19.

1624—5

Reikalingi darbininkai

Kreipties: V. Lesnerio dažymo fabriko, Liflandijos g-vė № 6. (Užsirašinėti galima tiksliai ligi 10 val. anksti).

1621—3

Juozas Ambrazas

iš Griškabūdžio, Suv. gub., ieško giminių ir pažįstamų. Adresas:

Смоленскъ, Витебское шоссе № 132.

1623—3

Reikalinga

Skalbyklai **vedėja ir darbininkės**, mokačios savo amata, **Mokama gerai**. Kreipties: į B. Lisnerio dažymo fabriko raštinę anksti lig 10 valandos, Liflandijos g-vė № 6. Tranv. 19.

1604—2

ANTANAS MASLAUSKAS iš Sitkūnų sod., Klovanių par., Kauno gub., ieškau giminių ir pažįstamų. Петроградъ, Чебарова пер. № 9, кв. 28.

1600—3

Kareivis R. BERTULIS Ratkūnų kaimo, ir A. GRUNSKIS iš Lapačių kaimo, abu Gruzdžių valsč., norime susirašinėti su giminėmis ir pažįstamais. Abiejų adresas: Петроградъ, Кирочная ул. № 33, Прожекторная команда. Праšome Amerikos laikraščių atsispausdinti.

1597—1

ANTANAS KEMŽORA, kareivis Kauno gub., Ariogalos par., Daugirdavo dvaro, ieškau žmonos Zofijos su dukrytėmis Ona ir Antanina. Дѣйт. армія, 11-я тяжелая арт. бригада. 1-ый дивизионъ, 2 батарея.

1698—1

ANTANAS VANAGAS Kapčiūkių sodž., Kauno gub., Ukmergės aps., Debeikių valsč., ieškau pažįstamų. Петроградъ, Петрг. стор. Большая монетная 15, кв. 85.

1599—1

MARCELĖ KAZLAUSKIENĖ iš Suv. gub., Kalvarijos aps., Alytaus valsč., ieško sūnaus Mykolo. Рязань, Ново-Александровская ул. М. Казловской.

1594—2

JONAS LAUKIS iš Suv. gub., Marijampolės apskr., Aleksoto valsč., ieško giminių ir pažįstamų. Москва, Село Богородское, Глѣбовская ул. 4, кв. 2. Ивану Лаукису.

1595—1

Kareivis A. MARCINKEVIČIUS Jezno val., Trakų aps., ieškau giminių ir pažįstamų. Смоленскъ, 104 полѣв. Госпиталь.

1601—1

Kareivis GABR. MARCINKEVIČIUS Jezno valsč., Trakų aps., noriu susirašinėti su draugais ir pažįstamais. Дѣйт. армія, 9 падбик. отдѣл., полевая аптека.

1602—1

ANTANAS KERYs Kauno gub., Vieksnių valsč., ieškau giminių ir pažįstamų, ir MARIJONA ČIUKYTĖ Panevėžio aps., iš Lankiečių dvaro, ieško svogerio Jono Olinskio, sesers Emilijos, brolio Adomo, giminių ir pažįstamų. Петроградъ, Аптекарский пер. 19 кв. 126.

1603—1

JONAS ir POVILAS VEDERAI, ieškoma savųjų giminių ir pažįstamų. Иванъ Ведерисъ, Поселокъ Юзовка, Новая Плана, 16 линия № 53. Екатеринославской губ., Бахмутского уѣзда.

1586—3

DAMININKAS MAČIULIS Kauno gub., Šiaulių aps., Gruzdžių valsč., iš Dargių kaimo, ieškau sūnų Pranciškaus ir Stanislovo, brolio Juozo su žmona Katriona iš to pat kaimo, Uršulės ir Juozo Tuminių iš Joniškių, Stanislovo Ribickio, Juozepos Šverikytės ir kitų giminių bei pažįstamų. Почт. ст. Розановская, Вит. губ.

1587—2

ELENA KAČIENĖ iš Kužių m., Kauno gub., Šiaulių aps., ieškau dukters Elzbiетos 13 metų. Тула, Лит. Комитетъ.

1588—4

ONA RAMANAUSKAITĖ iš Kauno gub., Panevėžio aps., Pumpėnų par., Marjanavos (Paliukų) sod., ieškau tėvelių, brolių ir pažįstamų. Гор. Оренбургъ, заводъ Пимонава, ящикъ № 25, Зубовичу для Романовской.

1589—3

MARIJONA ŠIPKAUSKIENĖ Vilniaus gub., Trakų aps., ieškau tėvo Petro Kerdoko ir sesers Mikasės iš Būdų. Мстиславль, Мог. г. А. Придоткасу для Шипковской.

1590—2

PETRONELĖ PETRAŠIONIENĖ iš Suv. gub., Marijampolės aps., Veiverių vals., ieško svogerio Jono Stankevičiaus ir sesers Viktorijos Stankevičaitės. Москва, Село Богородское. Андреева Забѣлинская ул. д. № 10 кв. 2.

1591—1

MAGDELENA MASIULEVIČIENĖ iš Suv. gub., Marijampolės aps., Prienų m., ieškau brolių kareivių Juozo ir Prano Kulbauskų. Москва, Село Богородск., Андреева Забѣлинская ул. д. 10 кв. 2.

1592—1

Farmaceutai ir drogistai,

gyvenusieji ir žadantieji vėl apsigyventi po karo Lietuvoje, kreipkitės šiuo reikalu:

ГЕРДВИЛИС, Покровский пер. д. 10, гор. Воронежъ губ. 1134—1

Kas nori gauti darbo,

tegu kreipiasi į Petrapilio Komiteto

DARBO BIURĄ.

11 rota, n. 15—50, b. 28. Tel. 210-74.

Biuro vedėjas *Vitalis Augulevičius*.

1463—2

Lietuvių dailininkų atvirukai.

V. Biciūno: № 12 Lietuvos karalaitis šv. Kazimieras, № 14 — Vytis; P. Galaunės: № 4 iš karo cikliaus, № 6 — Pasaka, № 9 — Dainiaus kapas, № 11 — Dievaitis Perkūnas, № 13 — Žiemos naktis, № 15 — Kaip ir pasaka;

P. Rimšos: № 7 — Iš cikliaus „Karas“, № 10 — Iš cikliaus „Karas“;

J. Zikaro: № — Kas sėja, o kas pjauna, № 5 — Audra, № 8 — Vakarinė malda.

№№ 8—16 spaudoje. Kai išeis, bus paskelbta atskirai.

Atvirukai po 8 kap.

Adresas: **Kl. Skabeika**.

Петроградъ, Басковъ пер. 29 — 10.

1538—4

Felicija Jalovieckienė

prašo tautiečių ir pažįstamų pranešti sūnui STANISLOVUI, pasilikusiam Pavirčių dvaro, Kauno gub., Šiaulių aps., kad labai susirūpinusi jo likimu. Ar sveikais jis? Jeigu reikia pinigų, tai tegunurodo, per kur jie siųsti? STEPONAS gavo dezinfektoriaus vietą, VLADAS darbuojasi ligoninėje Minske. Laukiu atsakymo tokiu pat keliu. Galima rašyti per Kopenhagą, Danų Raudonąjį Kryžių (Copenhague Danoise Croix rouge), Petrograd, Podolskaja 11, kv. 1. Boguckiui.

Prašau užsienio lietuvių ir lenkų laikraščių atsispausdinti.

1486—1

JUOZAS (Jono sūnus) STREKSNYS iš Kauno gub., Panevėžio aps., Girsdų valsč., Stačiūnų sod., ieškau tėvo Jono, giminių ir pažįstamų. Москва, Донская д. 15 кв. 4. Осипу Стрекснису.

1580—1

MAGDĖ MILAŠAUSKIENĖ iš Suv. gub., Marijampolės aps., Mikališkio valsč., Vartų sod., ieškau motinos Elenos Puklenės ir brolių: Andriaus bei Vinco Karočių. Москва, Марьяна роша 4 проѣздъ, д. 41. Магдаленѣ Милашевской.

1581—1

MARIJONA ŽILINSKIENĖ iš Suv. gub., Marijampolės aps., Balbieriškio m., ieškau Česliakauskio Stasio ir jo žmonos, Kazio ir Antaninos Žilinskių. Москва, Марьяна роша за линией 2 проѣзда, домъ Смирнова 25, М. Жилинской.

1582—1

PRANCIŠKA MACINSKIENĖ iš Vilniaus gub., Trakų aps., Jezno valsč., ieško sūnaus Aleksandro Macinskio ir jo žmonos Pranciškos su broliu Juozu Andruškevičium. Москва, село Богородское, Андреева Забѣлинская ул. д. № 10 кв. 2.

1583—1

BEINARAUSKAS MYKOLAS iš Panevėžio par., Titiškių kaimo, ieškau brolių ir pažįstamų. Почт. ст. Браславъ, Ковенской губ., М. Слободка. Кун. М. Пашковичу (М. В.).

1610—1

BENEDIKTAS ANIULIS Kauno aps., Betygalos valsč., Butulčių kaimo, ieškau Juozo Poškaus iš Sokačių kaimo, Vinco Radvilos iš Čižonų kaimo ir kitų pažįstamų. М-ко Шлюво, Могил. губ. Литовский Комитетъ, дер. Слободка.

1612—1

KUPČIONAS MYKOLAS Panevėžio par., Pažagenių kaimo, ieškau giminių ir pažįstamų. Почт. ст. Браславъ, Ков. губ. М. Слободка, Кун. М. Пашковскому.

1611—1

Kareivis JURGIS BUDRYS iš Badžgalių sd., Pažaitinio valsč., Šiaulių aps., ieškau žmonos, giminių, pažįstamų ir brolio Vinco Amerikoje. Гор. Невель, Витебск. губ. Виленский конскій запасъ 1 отдѣленіе.

1613—2

JONAS BRIEDIS iš Kauno gub., Radviliškio par., Nausėdžių kaimo, ieškau tėvų Vaitiekaus ir Elzbiетos Briedžių bei sesers Marijonos. Хут. Калачъ Донской, домъ Ивана Братунина, Ивану Бредису.

1607—2

PRANCIŠKUS PINKAUSKAS, ieškau savo žmonos su trejetu vaikų iš Kauno gub., Raseinių aps., Tytuvėnų m. Ст. Фридрихсгофъ, Сѣв. зап. ж. дор., Ф. А. Пинковский.

1608—2

Kareivis JONAS GVOZDAS, gyvenęs Rygoje iš Kauno gub., Ukmergės aps., Laviškės dvaro, ieškau savo tėvų, brolių, giminių ir pažįstamų. Дѣйт. армія, 5-ый зап. саперный баталіонъ, 6-я рота, 3-ий взводъ лит. Б. Ивану Гвоздасъ.

1604—1

MYKOLAS KIRKILAS iš Kauno gub., Panev. aps., Pušaloto par., Gailiūnų sod. Prašau giminių ir pažįstamų atsilipti: Гор. Тула, Госпитальная ул. № 41.

1614—1

М. ТУЛАС Panemunės par., Pažaislio vals., Suvalkų gub., Marijamp. aps. Gyvenu dabar: Ст. Чечевичи Грибовецъ, Могилевск. губ. Бых. уѣзда.

1615—1

DOMICELĖ ŠVIRKAUSKIENĖ (o gal Švirkauskaitė?) iš Biržų valsč., Penev. aps., Kauno gub., ieškau tėvo Ignoto, motinos Onos, brolio Jono, sesers Apolonijos, giminių ir pažįstamų: Kreicburgas, Lietuvių Komitetas.

1616—1

ELZBIETA NAVALINSKAITĖ iš Kauno gub., Panev. aps., Krenčino par., Augštuolių sodž., ieškau brolių kareivių Jono, Povilo, Kazimiero, giminių ir pažįstamų. Псковъ, Литовский Комитетъ.

1617—1

Emilija Remeikiūtė (Adomo dukte), iš Vilniaus gub., Trakų aps., Daugų par., Žvirgždėnų sodž., ieško savo seselės Mikalinos Remeikiūtės, ištėkėjusios už Petro Savickio, gyvenančio Amerikoje Rochforde. Amerikos laikraščių prašau atsispausdinti. Prašau atsilipti giminių ir pažįstamų. Adr.: Петроградъ, Захарьевская д. № 15, кв. 16.

—2

AGOTA RAMANAUSKAITĖ Kauno gub., Sedos par., Liaudiškių kaimo, ieškau giminių ir pažįstamų. Петроградъ, Выб. стор., Нюстадская ул. 19, Лазаретъ Б-я Нобель.

1618—1

KAZIMIERAS MONTVILA, sužeistas kareivis, Kauno gub., Telšių aps., Alsėdų valsč., Paberžės sod., ieškau seserų, Pažįstamų, dėdės Petro Montvilos gyvenančio Petrapilyje, Juozapo Jonaičio iš Sod. v. ir kitų giminių bei pažįstamų Amerikoje. Петроградъ, Нар. застава, Новосиковское ул. 9.

1556—1

VINCENTA SIROŠAITĖ Kauno gub., Raseinių aps., Šidlavos valsč., Tytuvėnų par., ieškau tėvelių: Liudviko su Morte Sirošaičių. Москва, Коломенская ул. № 30/32, Литовский Комитетъ.

1558—1